

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг сийёсий декларацияси

(Боши биринчи бетда).

Шу билан бирга Европада давлатлар ўртасида яхши қўшничилик ва ҳамкорлик муносабатларини изчил ривожлантириш, ўзаро ҳурмат ва ишонч учун давлатларнинг бир-бирини қўллаб-қувватлаш билан пайванд бўлишнинг асосий қисми бўлиб қолди. Бу қарорнинг амалга оширилиши Европада яхши қўшничилик ва ҳамкорлик муносабатларини изчил ривожлантиришнинг асосий қисми бўлиб қолди.

Шу жиҳатдан Кенгаш қатнашчилари бугунги Европанинг террористик сийёсий реаллигини белгилаб берувчи шартномалар ва битимларга қатъий риоя этиш катта аҳамиятга эга эканлигини эслатиб ўтдилар. Улар Хельсинки Янгуловчи қатъий қарорини белгилаб қўйиш билан ҳамкорлик ва ҳамма қилишнинг асосий қисми бўлиб қолди.

Кенгаш қатнашчилари ҳозирги пайтда Европада вужудга келмаётган вазиятни таҳлил этиб, НАТО блокнинг ГАРБИ Европадаги бир қанча мамлакатлар территориясида Американинг ўртача оқсизлик учирлаётганини янги рақатларнинг юзлаштириш тўғрисида 1982 йил декабрда яна таъкидланган қарорини амалга ошириш нияти Европа халқлари келтириб беришга қатъий қарор қилишга эътиборини қўйишга қарор қилди. Бу қарорнинг амалга оширилиши Европа қитъасида ишончнинг қайта янгилади ва вазиятнинг ёмонлашувига олиб келиши мумкин эмас.

Кенгашда вакиллари иштирок этаётган давлатлар эса Европада ядро қуроли билан қуролланиш пойғасининг янги давраси аниқ оддийлиги йўл қўймаслигини, бундай қуролини қўйишнинг асосий қисми бўлиб қолди. Бу нарса Европада ҳамкорлик ва ҳамма қилишнинг асосий қисми бўлиб қолди.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ўртача оқсизлик учирлаётганини қуролдан, шунингдек тактик ядро қуролидан Европани батамом халос қилиш масаласини энг яхши ҳал этилиши бўлур эди, деб ҳисоблайдилар. Улар шунга асосланишдики, ҳозирги вақтда яна шундай ҳақиқий «енуш» қарорига эришишни илҳом бўлмаган тақдирда Европадаги ўртача оқсизлик учирлаётгани ядро вазирларини тенглик ва баъбараво ҳақиқатли принциплари асосида тубдан қисқартириш йўлидан бориш мақсадга мувофиқ.

Шу жиҳатдан Европада ядро қуролининг қисқартириш тўғрисидаги Совет — Америка музокаралари ниятда мумкин аҳамиятга эга. Кенгашда Совет Иттифоқининг 1982 йил 21 декабр кунин Москвада эълон қилган тақлифларининг бу ниятга қўшган ҳиссаси қайт этиб ўтилди.

Аммо бу музокаралар НАТО мамлакатлари 1983 йилнинг охирида янги ядро қуроли билан қуролланишга аҳдлашувга эришмаган тақдирда ГАРБИ Европада Американинг ўртача оқсизлик учирлаётганини янги рақатларнинг юзлаштиришга қарши ниятда эканлигини айтиётган бир вақтда ўтмоқда. Музокараларнинг тугаллигини мундариб сўзлашган тақдирда белгиланиш аниқлаш бундай ёндашувнинг тарафдорлари қаршилик аҳдлашувга эришмаганлигини рўқаб қилиб, Америка рақатларини амалда жолиштириш бошлалари учун музокарадан бундан буюн ҳам қўзғовиларига имкон беради.

Кенгаш қатнашчилари Европада ядро қуролининг чеклашга доир музокаралар конструктив рўқаб олиб борилиши ва бу музокарада қўйиб аҳдлашувларга тезроқ эришиш учун максимал куч-гайратларни қўйишнинг ишқотда заҳир бўлиб қўйишлари, музокараларнинг муваффақиятли бўлиши учун уларни чигаллаштириш мумкин бўлган ҳаракатлар қилишга, балки асосини унда қилишга эришиш учун кулай шартларни вужудга келтириш имконини берадиган қарорлар қилиш зарур.

Кенгаш қатнашчилари Европада ўртача оқсизлик учирлаётганини ядро қуролининг қисқартириш ва чеклаш Европадаги барча халқлар учун ҳақиқий мумкин эканлигини ҳисобга олиб, Европадаги барча давлатлар шу масала хусусидаги Совет — Америка музокараларида олға силинган ва бу музокараларнинг муваффақиятли яқуллинишга қўмқлашадилар, деб ишонч билдирадилар.

Кенгаш қатнашчилари Европани химиявий қурол каби ядди қилган қуролидан халос этиш учун курашадилар. Уларнинг давлатлари шу вазифини ҳал этишга олиб борадиган барча аҳдлом тўғрисида йўллар ва вазирларнинг бошқа манфаатдор давлатлар билан биргаликда ўрганишга ҳамда тегишли музокаралар бошлашга тайёрдилар.

Кенгашда вакиллари иштирок этаётган давлатлар Европа тўғрисида ядро аслаҳоналарининг тубдан қисқартирилиши, Европа химиявий қуролидан халос этилишини қатъий ёндаб қилиб, қитъада оддий қурол-програларнинг кўп миқдорда тўқилиши Европада тинчлик учун вужудга келтириётган хавф-хатарни ҳам қайт этиб ўтдилар. ГАРБИ Европада шундай қурол-програларнинг энг янги турларини қўйиштириш режалари амалга оширилган тақдирда бундай хавф-хатар янада ортиб, бу эса қуролланиш пойғасини яна ҳам кўпроқ авж олдириб юборади.

Улар Марказий Европада қуроли кучлар ва қурол-програлар қисқартирилиши керак деган фикрини яна билдирадилар ҳамда кўп йиллардан буюн давом этаётган Вена музокараларида силинган эришиш аниқсиз зарур деб ҳисоблайдилар. Кенгаш қатнашчиларининг фикрича, Венадаги музокарада аҳдлашув мумкин қадар тезроқ, узоғи билан бир-бири йил ичда ишлаб чиқишлиги учун барча шарт-шароитлар мавжуд ва шундай қилиниши мумкин. Улар ҳам бунга ҳар томонлама қўмқлашаверадилар.

Шу жиҳатдан кенгаш қатнашчилари Совет Иттифоқи билан АҚШ ўзаро намуна қўрсатиш асосида Марказий Европада қуроли кучларини ва қурол-програларни қисқартириш борасида амалий тадбирлар қўйишни ёқлаб чиқмоқдалар. Бу тадбирнинг амалга оширилиши устидан иккала томо вакилларининг кузатишга таъкид этилиши мумкин бўлур эди. Бу тадбир ниятига эришган кейин Вена музокаралари бевосита қатнашчиларнинг қуроли кучлар ва қурол-програлар даражаси ҳар иккала томондан музокарада битимга эришувга қадар қўйиштириш қўйилган бўлур эди. Кенгаш қатнашчилари Марказий Европада қуроли кучлар ва қурол-програларини биринчи марта ўзаро қисқартирдиган кейин бу музокаралар давом этирилиши ва шундан кейин янада кўп миқдорда қисқартиришга тезроқ ўтиш керак деган фикрга асосланидилар.

Кенгашда вакиллари қатнашган давлатлар Европа шимолида, Болкон ярим оролида ва қитъанинг бошқа районларида ядро қуролидан хали бўлган зоналар вужудга келтириш тўғрисидаги, Урта денгизни тинчлик ва ҳамкорлик зонасига айлантириш ҳақидаги тақлифларни қўллаб-қувватлайдилар. Улар шу масалалар юзасидан тегишли музокаралар ўтказишни тарафдордилар.

Европадаги мавжуд вазият кескинликни юмшатиш, тинчлик ва қуролланиш сийёсатини изчиллик билан ўтказиш мақсадига давлатларнинг куч-гайратларини йиғиштиришнинг ҳар қачонидан ҳам кўпроқ талаб қилади. Шу сабабли Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган Кенгаш бошлаб берган кўп томонлама жараёнини давом эттирилиши ва чуқурлаштирилиши алоҳида аҳамият касб этади.

Шунга асосланиб, кенгашда вакиллари қатнашган давлатлар Умумевропа кенгашида қатнашган мамлакатлар вакилларининг Мадрид учрашуви мазмуни ва мувозанатли янгуловчи ҳужжат қабул этилган ҳолда самарали тугаллаштириш тарафдордилар.

Улар Мадриддаги учрашувда Европада ишонч ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш тадбирларини ҳамда қуролланишга бағишланган конференция қачириш тўғрисида бир битимга эришишга алоҳида эътибор берадилар, бу конференция ҳарбий қарама-қаршиликни юмшатишга, ишончсизликни қайтаришга, дунёнинг шу районидаги қуроли кучларини ва қурол-програларни қисқартириш масалаларининг ҳал этишга катта ҳисса қўйиши лозим.

Улар Мадрид учрашуви шу учрашувда қатнашувчи давлатларнинг Хельсинкида қабул этилган давлатлар муносабатлар принципларини ҳурмат қилишга ва қўллашга берган азму қарорини тасдиқлашга, Янгуловчи ақтининг ҳарфи ва руҳига мувофиқ равишда сийёсий, иқтисодий, гуманитар соҳаларда ва бошқа соҳаларда ҳамкорликни ривожлантириш тадбирларини белгилашга, Умумевропа жараёнининг ва унинг ташкилий доираларининг давомийлигини, шу жумладан Умумевропа кенгашида қатнашган давлатлар вакилларининг навбатдаги учрашувини ўтказиш вақти ва жойини белгилашни таъминлашга катта аҳамият беришга қарор қилди. Улар шу учрашув Бухарестда ўтказилишини ёқлашга ўз позициясини тасдиқлайдилар.

Мадрид учрашувининг муваффақияти, ҳозирги кун ва келажак нўқтан назаридан, Умумевропа кенгашида қат

нашган барча давлатларнинг манфаатларига баъбараво даражада мос бўлиб тушуру эди. Шу сабабли учрашув қабул қилини лозим бўлган қарорлар мана шу реалликка асосланиб қилинган ва ҳамма учун мақбул келадиган қарорларга бўлини мумкин.

Кенгаш қатнашчилари шунинг маълум қилидиларки, уларнинг ўз давлатлари шу пайтгача бўлганидек Мадрид учрашувда унинг Янгуловчи ҳужжатини келиши олишни тезроқ тугаллашга ҳар томонлама қўмқлашаверадилар. Улар учрашувининг бошқа қатнашчилари ҳам худди шундай амалий ёндашадилар, деб умид қилидилар.

Кенгашда вакиллари қатнашган давлатлар Европанинг ҳамма давлатлари билан ўзаро манфаатли алоқаларини ривожлантиришга тайёрдилар. Шунга мувофиқ равишда улар: ҳамма даражалардаги сийёсий мулоқот ва маслаҳатлашувлар давом эттирилиши ва чуқурлаштирилишининг, имконини борича кенроқ сийёсий алоқа қилинишининг тарафдордилар. Бундан парламентлар, сийёсий партиялар, касба-соҳалари, ёшлар, хотин-қизлар ташкилотлари ва бошқа ташкилотлар йўли билан Европада тинчлик ва хавфсизлик манфаатларини қўллаб икки томонлама ва кўп томонлама асосда алоқаларини ривожлантириш ҳам назарда тутилди.

Савдо-сотиқ, саноат, қишлоқ ҳўжалиги, фан-техника соҳаларидаги амалий ҳамкорликнинг ҳеч қандай намситишга йўл қўймай ҳар томонлама кенгайтириш, иқтисодий муносабатларда ишончнинг мустаҳкамлаш тадбирлари қўйишни тарафдордилар. Бу соҳада тенг ҳўқуқлилик ва икки томонлама манфаатдорлик асосида баҳамжиҳат ҳаракат қилиш учун чинакам кенг имконият очилди.

Европа халқларининг ўзаро маънавий бойлигини чуқурлаштириш, баъдий асарларни баҳам қўриш, ҳаққоний ва тўғри ахборот тарқатиш, ўзаро хайрихоҳлик ва ҳурмат туйғуларини синдириш тарафдордилар.

Кенгашда вакиллари қатнашган давлатлар Польша Халқ Республикасининг бу мамлакатнинг фақат ўз компетенциясига тааллуқли масалаларга ташқаридан аралашиш йўлидаги ҳар қандай уришларни халқаро муносабатларнинг ҳамма қабул этган нормаларига эид бўлиб тушади ва бундан буюн ҳам шундай уришларга қатъий зарба берилаверади, деган позицияда қўйиладилар. Улар АҚШнинг ва ГАРБИнинг бошқа баъзи мамлакатларининг Польшага қарши жорий этган «савдо қораларини» қатъий қоралайдилар. Польшани ички ишларини шу пайтгача бўлиб белгиланиб қолган Польшанинг ўзи ҳал этади. Социалистик Польша қардош социалистик мамлакатларнинг маънавий, сийёсий ва иқтисодий мададкорлигига ҳамма умид қилиши мумкин.

Турли иқтисодий тузумга мансуб давлатлар неча ўн йиллардан бери ена-ён яна келмаётган Европада фақат тинч-тотув яшаш сийёсатига умрбоқий бўлиши мумкин.

IV.

Бошқа халқаро масалалар хусусида фикрлашув чоғида Болгария Халқ Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси, Польша Халқ Республикаси, Руминия Социалистик Республикаси, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ва Чехословакия Социалистик Республикасининг делегатларини дунёдаги вазиятни соғломлаштириш кўп жиҳатдан Оснн, Африка, Лотин Америкасидаги ва бошқа районлардаги мавжуд ҳарбий жоғаролик манбаларини тугатиш ва янги манбаларнинг вужудга келишига йўл қўймаслик билан боғлиқ эканлигини ўқтириб ўтдилар.

Ҳар қандай проблемалар, жаҳоншумул ёки регионал проблемалар тинч вазиятлар билан ҳал этилиши мумкин. Ўнг мумкин шундан иборатки, ҳар бир мамлакат халқининг ўз ички ишларини ташқаридан ҳеч кимни аралаштирмай ўзи ҳал этиш ва халқаро турмушда тенг ҳўқуқли асосда иштирок қилишдан иборат қонуний ҳўқуқини ҳамма амалдан ташқаридан давлатларнинг мустақиллигини, террористик бутунлигини ва чегаралари дахлсизлигини ҳамма ҳурмат қилиши, куч ишлатишдан ёки куч ишлатиш билан даъват қилишдан воз кечини принциплари риоя этилиши, биронга даъват ҳам геғемонлик сийёсатини ўтказишга, «манфаатлар соҳаси» ёки «таъсир соҳаси»ни белгилаб қўйишга уринмасин.

Кўпгина жоғароликнинг сабабларини тугатиш учун мустақиллик ва ирқчилликнинг ҳамма қолдиқларини узил-кесил тугатиш, янги мустақиллашчилик, бошқа халқларнинг ээлиш ва эксплуатация қилиш сийёсатидан воз кечини зарурлигига Кенгаш қатнашчилари аминдилар. Африка жанубидаги хатарли вазият бунга жуда очик-равшан тасдиқлаш тўғрисида, бу ерда ЖАР ирқчилари қонунга хилоф равишда оқуқация қилиб олган Намбия Африкадаги қўшни мамлакатларга қарши агрессия қилиш учун база бўлиб хизмат қилмоқда. 1982 йил кўламати Жанубий Атлантикада бўлиб ўтган қуроли жоғаро бунинг янги исботи бўлди.

Маҳаллий жоғароликнинг жаҳон миёсидаги қуроли тўқнашувга айланб кетиш хавфи Оснн, Африка, Лотин Америкаси ва Океания давлатларини ҳарбий-сийёсий иттифоқларга бевосита ёки бевосита жалб этиш, блокларнинг таъсир доирасини уларга ҳам ёйиш йўлидаги уришлар билан кўпроқ даражада боғланган. Кенгаш қатнашчилари Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг ўз иттифоқи таъсир доирасини кенгайтириш ниятлари йўқлигини тасдиқлаб, НАТОга аъзо бўлган давлатларни ҳам ўз блоки таъсир зонасини дунёнинг ҳеч бир районида, жумладан Форс кўрғазига ёйишдан воз кечини шақирадилар.

Қўрилишлар ҳаракати танглик вазиятларини тугатишга ва уларнинг оддий олинша тобора кўпроқ ҳисса қўшмоқда, бу ҳаракатнинг шу йўлдаги амалий тадбирларини барча давлатлар тан олса ва қўллаб-қувватласа арзийди. Шу жиҳатдан олганда, Африка бирлиги ташкилоти, Араб мамлакатлари уюмиса сингари регионал давлатлараро бирлашмалар ижобий роль ўйнаши лозим.

Кенгаш қатнашчиларининг фикрича, шу районлардаги давлатларнинг яхши қўшничилик муносабатларини ўрнатиш ва ривожлантиришга, тинчлик ва ҳамкорлик зоналарини вужудга келтиришга қаратилган ташаббуслари Оснн, Африка ва Лотин Америкасининг турли районларидаги кескинликни тугатишнинг истиқболли йўлини очди. Ҳинд океанини тинчлик зонасига айлантириш тўғрисидаги тақлиф айниқса ақтуалдир. Ҳинд океанидаги ҳарбий фаолиятни чеклаш ва сўнгга қисқартириш тўғрисидаги Совет — Америка музокараларининг қайтадан бошланиши ва муваффақиятли тугаллигига ҳам мумкин роль ўйнаган бўлур эди. Қариб ҳавасанди, Жанубий-Шарқий Осиёдаги мавжуд проблемаларни сийёсий вазирлар билан ҳал этишга ҳаракат қилиш, Осиёда ва Тинч океан районида тинчликни мустаҳкамлашга қўмқлашиш зарур.

Кенгаш қатнашчилари жуда узоққа чўзилган ва хатарли жоғаро — Яқин Шарқ жоғаросини ҳал этиш масаласига алоҳида аҳамият берадилар. Улар Исроилнинг Ливанга бостириб кирганлигини, Исроилнинг Фаластин ва Ливан халқларига қарши агрессиясини, ГАРБИ Байрутнинг гражданд аҳолиси ваҳийларига қирғин қилинганлигини қатъий қоралайдилар. Бундан Исроилга ташқаридан ёрдам ва мадад бериб турган кимсалар уни ўз агрессия ҳаракатларини амалга оширишга руҳлантириб турибдилар.

Кенгаш қатнашчилари Исроил қўрилишининг Ливандан дарҳол ва батамом олиб чиқиб кетилишини, бу мамлакатнинг муқтақиллиги, суверенитети, бирлиги ва территориял бутунлиги таъминлигини талаб қилидилар.

Улар Яқин Шарқдаги аҳолини баргараф этиш проблемасини ҳал қилишнинг араб давлатлари ва ҳўқуқмандлари бошқарушининг Фосдаги кенгаши ишлаб чиққан принципларини ижобий баҳолайдилар ва Яқин Шарқдаги аҳолини тўла-тўқис ва ҳар томонлама баргараф этиш; Исроил қўрилишининг 1967 йилда араблардан босиб олинган ҳамма ерлардан, шу жумладан Қуддуснинг шарий қисмидан батамом олиб чиқиб кетилиши; фаластинлик араб халқининг қонуний ҳўқуқлари, шу жумладан, унинг ўз мустақил давлатини тўзиш ҳўқуқи эътироф қилинишини; шу райондаги барча давлатларнинг хавф-хатарсиз ва мустақил яшаш ҳамда ривожланиш ҳўқуқи таъминлигини; араб давлатлари билан Исроил ўртасида уруш ҳолати тўхталиши ва тинчлик ўрнатилиши; жоғаронини тўти баргараф этишнинг халқаро гаранциялари ишлаб чиқишлиги ва қабул этилишини кўзда тутиши лозимлигига ишончлари комил эканлигини билдирадилар.

Бу вазифаларни ҳал қилиш учун барча манфаатдор томонлар, жумладан фаластинлик араб халқининг бирдан бир қонуний вакили бўлган Фаластин Озодлик Ташкилоти иштирокида халқаро конференция қачириш зарур. Бундан Бирлашган Миллатлар Ташкилоти мумкин роль ўйнаши мумкин ва лозим.

Кенгашда вакиллари қатнашган давлатлар Эрон билан Ироқ ўртасидаги уруш тўхталиши ва улар ўртасидаги ишонч масалалар музокаралар йўли билан ҳал этилиши тарафдордилар; Африка Мугузи мамлакатлари ўртасидаги жоғаро ва Африкадаги бошқа низолар мустақиллик ва

территориал бутунлигини ўзаро ҳурмат қилиш асосида тинч ҳал этилиши; Марказий ва Янгуловчи Америкадаги жоғаролик вазиятлар сийёсий вазирлар билан ҳал этилиши тарафдордилар.

Кубага ва Никарагуага қарши доимий дўш-қўнма ва ивгогарликлар сийёсати тўхталиши, уларнинг ички ишларига ташқаридан аралашини йўлидаги ҳар қандай уришларга чек қўйилиши керак.

Кенгаш қатнашчилари Афғонистон билан Покистон ўртасида БМТ Бош секретарининг шахсий вакили орқали музокаралар бошланганлигини ижобий баҳолайдилар.

Заиф ривожланганлиги тугатиш, иқтисодий тараққиёт даражасидаги тафовутни аста-секин қисқартириш, ёғономика, фан ва техника соҳасидаги халқаро алоқаларни уйғун равишда ўстириш учун шароитлар таъминлаш иқтисодий барқарорлигини ва халқаро сийёсий иқлимни соғломлаштиришнинг салмоқли омилларидан биридир. Шу муносабат билан кенгаш қатнашчилари халқаро иқтисодий муносабатларни одилона ва демократик асосда қайта қўриш, янги халқаро иқтисодий тартиб ўрнатиш, Оснн, Африка, Лотин Америкаси, Океания мамлакатларининг ўз табиий ресурслари устидан тўла суверенитетини таъминлаш манфаатларини қўллашчи ўз позициясини тасдиқлайдилар. Улар БМТ қарорларига мувофиқ энг мумкин иқтисодий проблемаларга бағишланган жаҳоншумул музокаралар тезроқ бошланиши тарафдорлиги эканлигини билдирадилар.

Кенгашда қатнашган давлатлар тинчлик ва халқаро хавфсизлигини мустаҳкамлаш, дунёдаги энг мумкин проблемаларни ҳал этишга қўмқлашиш мақсадига давлатларнинг куч-гайратларини йиғиштириш учун мумкин анкуман бўлмиши Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро ҳаётдаги ролини ошириш учун ҳаракат қилидилар.

Сийёсий маслаҳат комитети кенгашининг қатнашчилари янги тинчликни сақлаб қўлиш бизнинг замонавида барча халқлар ва давлатларнинг тенг ҳўқуқлигини тан олишдан ажралмас эканлигига ўзларининг ишончлари комиллигини яна бир бор изҳор этишни зарур деб ҳисоблайдилар. Ҳар бир давлат бошқа ҳамма давлатларнинг қонуний ҳўқуқлари ва манфаатларини тан олиши ва ҳурмат қилиниши кўзда тутуви одилона тинчликка мустаҳкам тинчлик бўлиши мумкин.

V.

Давлатлар ўртасидаги муносабатларда ишонч мумкин вужудга келтиришга тўриб, уруш равиши қайтариб бўлмайдиган. Бу эса сийёсий мулоқотни ривожлантириш, иқтисодий ва ҳарбий соҳаларда тегишли чораларни қўриш билан бир қаторда ҳаққоний ахборот тарқатилишини, буюк давлатчилик даъволарини, ирқчиллик, шовинизмни ва миллий мумтозликни пропаганда қилишдан, бошқа халқларга ўз турмушини қандай қўриш тўғрисида қўрсатма беришга уришнинг, зуравонлиқни тарғиб қилишдан, ҳарбий васасани авж олдиришдан воз кечини ҳам талаб қилади.

Кенгашда қатнашган давлатлар Хельсинки Янгуловчи ақтининг халқлар ўртасида тинчлик ва ҳамжиҳатлиқни мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида ахборот соҳасидаги ҳамкорликка тааллуқли принциплар ва қондиларга изчиллик билан риоя этилиши принциплари мумкин деб ҳисоблайдилар. ЮНЕСКОнинг шу масалалар юзасидан 1978 йилда қабул этилган Декларацияси ақтуал эканлигини қайт эгадилар. Улар одамлар онига таъсир ўтказиш ва жамоатчилик фикрини шакллантиришнинг мабуот, радио ва телевидение сингари қудратли қуролидан у ёки бу мамлакатлардаги аҳолини ҳамда уларнинг сийёсатини бузиб қўрсатадиган, ёстираш ва адоват уруғларини соқидан тарафашлик ва очқидан очик ҳўқуқчилик хабарларини тарқатиш учун фойдаланилаётганлигини қатъий қоралайдилар. Биронга давлат ўз территориясида мана шундай қўпроқлиқ фаолияти олиб борилишига йўл қўймаслиги керак.

Реакцион, империалист доиралар инсон ҳўқуқлари тўғрисидаги масала хусусида лўттибозлик қилиб, ўзларининг меҳнатқашлар энг оддий ҳўқуқларини ва халқларнинг ҳаётини манфаатларини назар-писанд қилмасликларини шу тариқа яширишга уринмоқдалар. Кейинги вақтларда улар социалистик мамлакатларга, миллий озодлик ҳаракатларига ва бошқа тараққиётларга ҳаракатларга қарши кенг кампания бошлаб юбордилар, бундан кузатилган мақсад — муҳолифлик ва қуролиланган пойғаси сийёсатини оқшандан, турли давлатларнинг мустақиллигини поймол қилишдан, уларнинг ички ишларига аралашилишдан, уларнинг иқтисодий ривожланиш шароитларини чигаллаштиришдан, кескинликни юмшатиш жараёнига қаршилик қилишдан иборат. Бу сийёсат барча қишлар ва халқларнинг қонуний, ҳамма қабул этган ҳўқуқларига ва, аввало уларнинг яшаш ҳўқуқига зиддир.

Антикоммунизм халқларнинг демократик эркинликларига ва ҳўқуқларига, агрессия ва уруш сийёсатига ҳўқуқ қилиниши ҳамда тарқийб қисми бўлиб келганлигини тарих сабоқлари эслатиб турибди. Коммунизмга қарши яна уруш ташкил қилиш йўлидаги уришлар барча мамлакатларнинг манфаатларига хавф солуви халқаро кескинликни кучайтиришга олиб бормоқда.

Елгон-янчи хабарлар тарқатиш ва тўхмат ёғдириш ёрдамида ҳеч ким социалистик тузумга пўтур етказоа олмайд. Социализм экономика ва маданиятда, миллатларнинг тенг ҳўқуқлигини ва дўстлигини қарор тоштиришга, шахсининг равақи учун кулай шароитлар яратишга жуда катта муваффақиятларга эришти, мамлакатни идора қилишда тенг халқ оммасининг қатнашувини, демократиянинг доимий ривожланишини таъминламоқда.

Халқаро муносабатларнинг суверен социалистик давлатлар ихтиёрий тенг ҳўқуқли ҳамкорлигига ва интернационал бирдамликка асосланган янги тип вужудга келтирилганлиги социализмининг энг катта ютуқларидан биридир. Кенгаш қатнашчилари ўз коммунистик партиялари ва халқларининг хоҳиш-иродасини изҳор этиб, социализм мамлакатларининг жиғилсини бундан буюн ҳам мустаҳкамлашга, сийёсий, иқтисодий, маданий ҳамкорликни ривожлантириш ва чуқурлаштиришга, тинчлик ва тараққиёт иши учун курашдаги куч-гайратларини йиғиштиришга аҳд қилганликларини тасдиқлайдилар.

Улар ҳар бир мамлакатнинг иқтисодий ва социал тараққиётига, вужудга келмаётган иқтисодий проблемаларини ҳал этишга, социалистик ва коммунистик қурилиш программаларини амалга оширишга, улардаги халқларнинг моддий ва маънавий турмуш даражасини оширишга қўмқлашиш мақсадига ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида социалистик мамлакатлар ўртасида иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликнинг ҳамма кооперациялашни узоқ мудатли асосда кенгайтириш зарурлигини таъкидлайдилар. Бундай қилиш иқтисодий соҳада социалистик мамлакатларнинг ўзаро баҳамжиҳат ҳаракатига мумкин ҳисса бўлиб қўшилиди.

Кенгашда қатнашган давлатлар ҳар бир халқ қандай яшаш, қандай иқтисодий тузум ўрнатиш кераклигини четдан ҳал қилиш аралаштирмай эркин равишда ҳал этишдан иборат суверен ҳўқуққа, шунингдек ўзи талаб олган йўлни ҳўқуқ қилишдан иборат қонуний ҳўқуққа эга эканлигини таъкидлайдилар.

Социалистик мамлакатлар тинчлик ва халқаро хавфсизлик иши учун мустақиллигини англаб, ўз сийёсатини идеология масалаларини давлатлараро муносабат масалаларидан қатъий фарқ қилидилар, капиталистик давлатлар билан ўз муносабатларини тинч-тотув яшаш асосига қурадилар, ривожланиётган мамлакатлар билан кенг миқёсда ҳамкорлик қилиш учун изчиллик билан иттилоқдорлар. Давлатларнинг ҳам

- Болгария Халқ Республикаси номидан
- Тодор ЖИВКОВ,
- Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси
- Венгрия Халқ Республикаси номидан
- Янош КАДАР,
- Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари
- Германия Демократик Республикаси номидан
- Эрих ХОНЕККЕР,
- Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Германия Демократик Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси
- Прага шаҳри, 1983 йил 5 январь.

рлиги

ГОЛИБЛАРНИ САЁХАТ КУТМОҚДА

- Қардошлик алоқалари мустақкам
Кимнинг жавоби яхши
ГДР, ЧССР, ВХР, БХРга саёхат

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Чет эл туризми бошқармаси, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Чет эл туризми бошқармаси социалистик мамлакатлар—Венгрия, Болгария, Польша, Чехословакия ва ГДРнинг туристик ташкилотлари «Тошкент оқшом» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг редакциялари билан биргаликда СССР ташкил топганлигини 60 йиллиги шарафига «Дўстлар учрашуви» туристик конкурсини ўтказди.

Ушбу конкурсда иштирок этгани истаган гашетхонлар ўрта саволга жавоб беришлари лозим.
Конкурс голлиблари Венгрия Халқ Республикаси, Болгария Халқ Республикаси, Чехословакия Социалистик Республикаси, Германия Демократик Республикасига саёхат учун тўртта бешуқ йўлбиланма мукофотландилар.

Конкурс саволлари

- 1. 1918 йилнинг декабрида Берлинда немис ишчилар синфи партияси тузилган. Бу партия қандай аталган ва унинг ташкилотчиси ким бўлган?
2. ГДРда В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолияти билан боғлиқ қандай жойлар бор?
3. Польша Халқ Республикасидаги В. И. Ленин ҳаёти ва фаолияти билан боғлиқ қандай жойлар номини айтинг.
4. Улуғ Октябрь социалистик революциясида иштирок этган польшалик танқил революционерларнинг номларини айтинг.
5. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг Ленин партияси типидagi Болгария Коммунистик партияси ташкил топшига таъсири ҳақида ҳикоя қилинг; ана шу жараёнда Георгий Димитровнинг ўрни ва ролини кўрсатинг.
6. Болгариянинг юксак тоғли курортларини сананг ва улар ҳақида қисқача ҳикоя қилинг.
7. Жаҳондаги иккинчи Совет республикаси қаерда ва қачон ташкил топган?
8. Танқил венгер музикашуноси, композитори ва педагоги Золтан Кодая юз йил муқаддам туғилган шаҳар ҳақида нималарни биласиз?
9. Ленинча принциплар асосида яратилган СССР Конституцияси ЧССР иқтисодий тузумининг федератив табиқатига асос бўлди. Чехословакия Социалистик Республикаси ташкил топилганда бунён чехлар ва словаклар ўртасидаги муносабатлар қандай ривожланди?
10. Тошкентда ЧССРнинг миллий ҳақрамини, танқил журналисти ва ёзувчи муъейи бор. Ана шу ёзувчи номини айтинг ва у ҳақда билганларингизни ҳикоя қилинг.

Конкурс саволларига жавоблар ёзилган хатни редакциямизга жўнаатайди, фамилиянигиз, исмингиз, отанингиз исми, уй адресингиз, иш жойингиз, касбингизни тўғри кўрсатишни унутманг.

Жавобларни қуйидаги адресга юборинг: 700000. Тошкент ГСП, Ленин кўчаси, 41. «Тошкент оқшом» газетаси редакцияси. «Дўстлар учрашуви» конкурсига, леб ёнган.

Жавобларни редакцияга йўллаганингиз сўнги мuddати — 1983 йилнинг 31 январи. Жавоблар редакцияга юборилган мuddат конвертдаги почта муҳри бўйича аниқланади.

Қадри оқшомхонлар, Сизни қардош социалистик мамлакатларга ажойиб саёхат, янги шаҳарлар, ажойиб дўстлар, табиатнинг гўзал жойлари билан танишув кутмоқда.

«ЕШ ЧЕВАРЛАР»
М. Нуррадинов фототўюди.

ХАР ТўғриДА НОЁБ ТОПИЛАМА

Франция археологлари экспедицияси Мисрнинг Ал-води Ал-жадид губерниясида қадимий илтехнома ва ибодатхона иншоотларининг қолдиқларини, ёғон ва фаянс ҳайкалчаларини топди. Қўм остидан қазиб олинган ва эраимздан аввалги 1—3 асрларга таалуқли 60 нафар одам мумиялари ялмон учун катта эйтиборга совордир.

Фан ва техника изланишлари ЭЛЕКТРОН КОНСУЛЬТАНТ

ХАРЬКОВ. Радиоэлектроника органлари ва системаларига боинститутининг мутахассислари ҳисобдон машинага олий малакали врач таърибасини баҳис этдилар. Улар медаллар билан бирга одам турли касалликларини эрта босқичларда толиш диагностика модели ва программасини ишлаб чиқдилар.
— Бунинг учун биз медицина практикисиде маълум радиотопол тадриқот методидан фойдаландик, дейди ишларнинг раҳбари Г. Кривула.
Радиотопол моделлар қон оқими билан бирга организмнинг турли органлари ва системаларига боинститутининг мутахассислари ҳисобдон машинага олий малакали врач таърибасини баҳис этдилар. Улар медаллар билан бирга одам турли касалликларини эрта босқичларда толиш диагностика модели ва программасини ишлаб чиқдилар.
— Бунинг учун биз медицина практикисиде маълум радиотопол тадриқот методидан фойдаландик, дейди ишларнинг раҳбари Г. Кривула.
Радиотопол моделлар қон оқими билан бирга организмнинг турли органлари ва системаларига боинститутининг мутахассислари ҳисобдон машинага олий малакали врач таърибасини баҳис этдилар. Улар медаллар билан бирга одам турли касалликларини эрта босқичларда толиш диагностика модели ва программасини ишлаб чиқдилар.

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
«ВЕЧЕРНИЙ ТашкЕНТ»
— орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

ЯНГИ РУБРИКА: ОНА-ЕР ИНЪОМИ ГУЛЛАР АРО МАЛИКА

Тақдим этилган бир жуфт атиргул ҳар қандай кишининг қалбига идиқ ҳиссиёт уйғотмай қўймайди, у ҳаёт, висол ва гулгуллик раизи. Булбул хонишини ҳам гул билан боғлайдилар.

Маълумотларга қараганда, ҳозирда атиргулнинг ер юзиде 10 мингта яқин нави бор бўлиб, уларнинг ҳар бири ранги, хушбўйлиги ва қиёфаси билан фарқ қилади. Атиргул асосан қирғиз, пушти, зарғалдоқ, тилларанг, эъфрон, оқ нуқра ранг ва бошқа турғач қўринишидан қатъий назар ўзгача жозоба ва тароват бахш этади.

Атиргул асли ёввойи ҳолда ўсадиган гули раъво, наъматак асосида уюм топган бўлиб, у қадим қадимдан эзилб келсади. Қўзи атиргул қадимий Рим ва Қўҳна Юнонстонда жуда қадрланар, ҳар қандай байрам ва маросимлар атиргулден ўтмас эди. Қўҳна Юнонстоннинг машҳур шираси Санфо эраимзгача бўлган VI асрдаёқ атиргулни «гуллар маликаси» сифатида мадҳ этиб, шеърлар битган.

Ўз даврининг машҳур олими ва шифокори бўлиши Жюлинус ва Абу Али Ибн Сино атиргулнинг шифобахш хосиятлари ҳақида қизиқарли маълумотлар қолдирилган. Ибн Синонинг «Тиб қонунлари» китобининг иккинчи жилдида атиргул тўғрисида шундай дейилган: атиргул гулбаргларини қайнатиб, ишилларга боғланса, уларни қайтарди, сарамасинг тузалашига ёрдам беради. Атиргул ва узум шарбати қайнатилиб ишлатилса, милликларни мустаҳкамлайди, қулоқ оғришига даволлик қилади. Асал билан тайёрланган гул мураббоси меъдани кучли қилиб, жангарга ором бағишлайди, овқатнинг ҳазмланшига ёрдам беради.

Маълумотларга қараганда, халқ табибатида кенг қўлдан ишлатилувчи атиргул мойи бундан 2000 йил муқаддам Эронда оли на бошлаган. Шарқ халқлари, жумладан Ўрта Осиёда гулданд сурункали ва ўткир йўталда бедармонликда, қамқонлик, қорғинликда, офтоб урғанида ва ичбурғ қаби тинқакитирувчи касалликларда даво ҳисобланган.

Атиргул мойининг шифобахш хосиятлари ҳақидаги маълумотлар надимдан Геродот томонидан қай этилган. Атиргул ҳақидаги атрафликча кўрсатмалар бунинчи бор 1582 йилда Россия ҳалда 1589 йилда Порта томонидан баён этилган эди. XVI асрнинг охирида атиргул мойи Германия дорихоналарида шифобахш омиллар орасидан жой олган.

Атиргул мойи қимматбаҳо ва ноёб ҳисобланади. Чунки бир килограмм атиргул мойини олиш учун 3 миллиондан зиёд гулбарглар махус ишловдан ўттиши лозим бўлади. Бошқа ҳисобларга қараганда, шунча миқдордаги атиргул мойини олиш учун 2—5 тонна гулбарглар сарф бўлиши мумкин. Маълумки, атиргул мойи парфюмерия сановатида жуда қадрланган махсулот ҳисобланиб, унинг заминиде ўта хушбўй, мумтоз навли атирлар тайёрланади.

Ўзбекистонлик соҳибкор гулчилар атиргулнинг ранг-баранг турғач навларини яратишда кенг қўлдан иш олиб боришмоқда. Табиатунос А. Қиятининг берган маълумотларига қараганда, бизнинг ўлкамиз шароитида қуйидаги атиргул навларини кенг қўлдан устиришининг истиқболли бор: «Гюрия Дей», «Миранди», «Куин Элизабет», «Пикадилли», «Мерсед Мендоза», «Голден Офелия», «Малика Лилиана», «Колхозчи», «Наргиз», «Алишер Навоий» каби ўнларча атиргул нави шулар қумласидандир. Умуман олганда бизнинг республикамизда атиргулнинг 6 турли, 340 дан ортиқ навлари бўлади.

Машҳур доринунос олим Х. Холматовнинг «Хонада ўстириладиган ўсимликлар» асариде атиргулни хона шароитида парварилаш мумкинлиги ҳақида маълумотлар келтирилган. Атиргулни қаламча қилиб июнь-июль ойларида туякларга ўтказилади. Ўтказилган қаламчалар теда илди отиб қўқара бошлайди. Маълум бир вақтда, айниқса, қўқирилган ёни қўчат қилиб ўтказилган атиргулга ўзини тутиб олгандан сўнги икки ҳафтадан кейин) ўғит бериш керак.

Уяиб олиб сувдонларда сақланадиган гулларнинг умрини чўзиш учун қуйидагича тадбир тасвия этилади: ярим таблетка аспирилин уч литр миқдориде сувда эритиб бир литр сувда бир чой қошқ шакар бўлган эритмада астра, чиннигул ва атиргулдан аянчагача ўзини жозобали қўринишини намоён этиб туради.

М. НАВБЕВ, химия фанлари кандидати.

ки. Ҳисобдон машина уларнинг носозлиқлари сабабларини шу қадар аниқлик ва тезликда белгилаб беришга қодир бўлади.
Бу тадқиқотлар олий мактаб кибернетикаларнинг электрон-ҳисоблаш техникаси учун ўз-ўзини контроль қилиш системалари яратиш борасидаги ишларнинг бир қисмидир. Улар электрон-ҳисоблаш машинаси носозлиқларини мустанқил равишда аниқлаб, ишнинг тўхтатмаган ҳолда резерв блоклари ишга солиш билан шу носозликларни тўзатиладиган қилишини ўз олдларига мақсад этиб қўйдилар.
(ТАСС).

Редактор Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ

театр кино

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИ. ДА — 7/1 да Ункудаги гўзал (19.00), 8/1 да Ункудаги гўзал (12.00), Маскарабозлар (19.00).
ХАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/1да Шошма кўёш (19.30), 8/1 да Келлилар кўзгалони (12.00), Қиёмат қарз (19.30).
МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 7/1 да Ишонмасанг ўламан, 8/1да Қиёфалар ёни заннор.
МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА — «СЕХРИ КўЛ» Янги йил томошалари (10, 12 ва 14.00 да); «Воскресенье» рок-группасининг концертлари (17.00 ва 20.00 да).

цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Катта янги йил томошалари (10, 13, 16 ва 19.30 да).

ФАРЗАНДЛАРИМИЗНИНГ ЛИБОСЛАРИ

ИХЧАМЛИК ВА ҚўЛАВЛИК — БОЛАЛАР ҚИЙИМ-КЕЧАКЛАРИГА ҚўНИЛАЭТАН АСОСИЙ ТАЛАБЛАРДИР. Болалар қийимлари одатда баҳоси қиммат бўлмаган газла-малардан тикилади. Бундай қийимларда ҳаракат қилиш, юриш, сакраш осон, кий-чир қилиш ташвишли эмас. Кейинги йилларда болалар ва катталар либослари бир-бирига яқинлашиб бораётганлиги сезилмоқда. Болалар қийимлари катталарнинг қийим-кечаларидеги қўпгина жиҳатларини ўзига сингирдиб бормоқда. Булар аввало қўпқатламли комплекслар бўлиб бораётганлигида яққол кўринади. Бу комплекслар қўпгина ранг-баранг бўюмлар — жилетлар, сарафанлар, юбкалар, шимлар, қўйлақлар, блузкалар, жемперлар, майни полуверлардан иборат бўлиб, уларни вақти-вақти билан алмаштириб туриши мумкин.

ХўРМАТЛИ ОТА-ОНАЛАР! СИЗЛАРИНГ ФАРЗАНДЛАРИНИГЗИ БИЛАН БИРГА «БОЛАЛАР ДУНЕСИ»ГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ!

Сотувда барча ёшдаги болалар учун тайёр қийимлар қўйлақлар:

ранг-баранг гулли ва моделларда тикилган жун қўйлақлар;

мактаб ўқувчилари шимлари;

оқ, зангори рангли фла-нел ва ил-газлама матолардан тикилган қўйлақлар;

қиз болаларнинг пальто-лари (турли хил рангда ва каттак-катак, тўғри бичимли ҳалда этаги кенгайтирилган);

ўил болалар пальтолари (тўғри рангли ва каттак-катак матолардан тикилган).

«БОЛАЛАР ДУНЕСИ» Октябрь бозориде қўйлаш-ганлигини эслатиб ўтамиз.

Магазинга 1, 4, 18-трое-лейбулар, 7, 8, 11, 15, 16-трамвайлар, 64, 28, 35, 43, 46-автбуслар билан бориш мумкин.

«БОЛАЛАР ДУНЕСИ» ЧАКАНА-САВДО ФИРМАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОК БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

МЕХНАТ ҚИЗИЛ БАҲРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИГА

Йигирувчилар, тўқувчилар, йигирув ва тўқимачилик дастгоҳлари мастери ёрдамчилари, слесарь-сантехниклар, токарлар, электромонтерлар.

Касб-хунари бўлмаганлар 6 ой давомиде бевосита ишлаб чиқаришда ўқитилади.

Ўқитиш даврида оинга 70—80 сўм миқдориде стипендия берилади.

Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган йигитларни ишга расмийлантиришда 100 сўм миқдориде бир йўла бадал-сиз ёрдам берилади, ишнинг дастлабки 6 ойи мобайнида бир марта бешуқ овқат (тушлик) билан таъмин этилади, ётоқхонада турувчи ёлғиз кишилардан дастлабки 6 ойи мобайнида тўлов ҳақи олинмайди.

Комбинат ҳузурида ёшлар учун аёллар ва эркеклар ётоқхоналари, болалар боғчиси ва яслилар, кечки тўқимачилик техникуми ва институтга кириш учун тайёрлов курслари, ишчи-ёшлар ўрта мактаби, спорт базаси, тўқимачилар маданият саройи, ҳаваскорлик киностудияси, Тошкент денгизи райониде дам олиш зонаси, «Бўстонлик» пионер лагери, профилакторий, яхши жиҳозланган врачлик кабинетлари ва стационари бўлган медицина-санитария қисми, ёрдамчи хўжалик «Текстильщик» совхозы мавжуд.

Комбинат ҳар йили — комбинатда қамаиде икки йил ишлаган яхши ишчиларга тўқимачилик ва энгил сановат институтининг кундузги бўлимига кириш учун йўланма беради, стипендияни корхона тўлайди.

Тўқимачилик комбинати базасиде 4 та хунар-техника билим юрти ишлаб турибди. Уларда тўқимачилик касблари бўйича малакали ишчилар тайёрланади.

10-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқитиш мuddати — бир йил. Ўқувчиларга ҳар ойда 70 сўм миқдориде стипендия ва ишлаб чиқариш практикисини даврида иш ҳақининг 50—100 проценти тўланади.

8-синф маълумоти билан қабул этилган ўқувчилар касб ўрганиш билан бирга ўрта маълумот ҳам оладилар ва кунинга 3 маруддан бешуқ овқат билан таъминланадилар.

Барча хунар-техника билим юрти ўқувчилари йилга бир марта иш формаси ва парад-кишиллик қийими билан таъминланадилар.

Справкалар ва ишга йўланмалар олиш учун қуйидаги адресларга мурожаат қилинсин:

- МАРКАЗИЙ ПУНКТ — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-6 хона.
ЛЕНИН РАЙОН ПУНКТИ — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй.
ОКтяБРЬ РАЙОН ПУНКТИ — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
ЧИЛОНЗОР РАЙОН ПУНКТИ — Чилонзор массиви, 2-квартал, 3-уй.
ФРУНЗЕ РАЙОН ПУНКТИ — Ш. Руствели кўчаси, 64-уй.
ХАМЗА РАЙОН ПУНКТИ — М. Ҳасанова кўчаси, 64-уй.
ҚУБИЙШЕВ РАЙОН ПУНКТИ — К. Маркс кўчаси, 59-уй.
КИРОВО РАЙОН ПУНКТИ — Энгельс кўчаси, 48-уй.
С. РАХИМОВ РАЙОН ПУНКТИ — Қорасарой кўчаси, 270-уй.
А. ИКРОМОВ РАЙОН ПУНКТИ — Чилонзор массиви, 22-квартал, 13-уй.
СЕРГЕИ РАЙОН ПУНКТИ — 2-квартал, 69-уй.

- «МУЪЖИЗАЛАР БРИ» — Пионер.
«ШАРҚДА ШУНДАП САХИЙ ШАХАР БОР» — Восток.
«РАХМАТ» — Нукус.
«ТАМАРА МАКАРОВА» — С. Раҳимов номили.
«ЛАЙЛАК КИМГА УЧИН КЕЛАДИ» — Исра.
«ГРИПП — БУ ХАВФЛИ» — F. Гүлом номили.
«ВИЗ ОЛТИМИШ ЕШДАМИЗ» — Кўнча.
«СССРДА МИЛЛИЙ СПОРТ ТУРЛАРИ» — Сергели.
«БУЗИДМАС ИТТИФОҚ» — Тинчлик.
«ИШИРИН ГҮЛ» — ВЛКСМ 30 йиллиги номили.
«ЛЕВ ТОЛСТОЙ — ЗАМОНДО. ПИШИЗ» — Лисунов номили.
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:
«ЗУРАКИ АЛЛАМЧИЛАР» — Санъат саройи (11, 13.45, 16.30, 19.45, телефон 44-21-74), Чайна (12, 15, 18, 21.00, телефон 77-06-20), Қозғистон (11, 14, 17, 20.00; 12, 15, 18, 21.00, телефон 35-24-92), Нукус (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 46-70-69).
«ШАНТАЖ» — Исра (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).
8 ЯНВАРДА
ХУҶОМАТИ ФИЛЬМЛАР:
«МИЛЛИОНЛАР ЕЛКАСИ» — Ватан.
«ХОРГА ҚАТНАШУВЧИ ҚИЗ» — Ҳамза номили.
«ТАРТИВСИЗ» — Янгибод.
«ДОИРАНИНГ СЕХРИЛИ САДОЛАРИ» — Дружба.
«БРИТАНИЯ ҲАҚИДА АЛЛАНИМАЛАР» — Москва.
«ИНСОНЛАР ФАРОВОНИЛИГИ УЧУН» — Фестиваль.
«НИМА УЧУН ВУНИ КАШФ ҚИЛДИ?» — Тошкент Советининг 50 йиллиги номили.
«НАШТАР № 100» — Қозғистон.
«ШАРҚДА ШУНДАП САХИЙ ШАХАР БОР» — Восток.
«РАХМАТ» — Нукус.
«ТАМАРА МАКАРОВА» — С. Раҳимов номили.
«ЛАЙЛАК КИМГА УЧИН КЕЛАДИ» — Исра.
«ГРИПП — БУ ХАВФЛИ» — F. Гүлом номили.
«ВИЗ ОЛТИМИШ ЕШДАМИЗ» — Ватан.
«ХОРГА ҚАТНАШУВЧИ ҚИЗ» — Ҳамза номили.
«ТАРТИВСИЗ» — Янгибод.
«ДОИРАНИНГ СЕХРИЛИ САДОЛАРИ» — Дружба.
«БРИТАНИЯ ҲАҚИДА АЛЛАНИМАЛАР» — Москва.
«ИНСОНЛАР ФАРОВОНИЛИГИ УЧУН» — Фестиваль.
«НИМА УЧУН ВУНИ КАШФ ҚИЛДИ?» — Тошкент Советининг 50 йиллиги номили.
«ОҚ ҚУЙЛАК КИМГА АЕЛ» — Фучма.
«НАШТАР № 100» — Қозғистон.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг ТОШКЕНТ ХУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ 1983—84 ўқув йилига

Ўқувчилар қабул қилади

Билим юрти малакали сотувчи ва сотувчи-контролёр-кассирларни икки йўналишда тайёрлайди: боққолик-кондитерлик, гастрономия, гўшт-балиқ ва сут махсулотлари бўйича;

газлама, тикув буюмлари, пойафзал, трикотаж, галантерея, парфюмерия, маданий-машиий ва хўжалик моллари бўйича.

Ўқитиш гуруҳлар комплекслангандан сўнги бошланади.

Ўқитиш мuddати 1 йил.

Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Билим юртига Ўзбекистон шаҳарларида ишлайдиган 15 ёшдан 20 ёшгача (ҳалда Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар) — 23 ёшгача) 9, 10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Билим юртини тугатганларга «Кичик сотувчи», «Сотувчи», «Сотувчи-контролёр-кассир» деган малака берилади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқувчиларга 32 сўм ва 41 сўмдан стипендия берилади.

Ишлаб чиқариш практикиса Тошкент шаҳридаги илғор магазинларда: Бош Универсам — ГУМ, «ГАСТРОНОМ» республика конторасига қарашли йирик магазинлар ва «УНИВЕРСАМА»ларда ўтказилади.

Назарий машғулотлар билан ишлаб чиқариш практикиса ҳар 3 кунда алмашади.

Агар билим юртини битирувчилар ҳамма фанлардан аъло баҳоларга эга бўлиб, квалификацияси бўйича ҳам имтиҳонларни муваффақитли топишсалар, бундай битирувчилар педагогик советининг қарорига мувофиқ, билим юртини битириб, бир йўла олий ўқув юртининг кундузги бўлимига ўқишга кириш ҳуқуқига эга бўлидилар (битирувчилардан 10 проценти).

Билим юрти қолида кечки ўрта мактабнинг 9, 10 ва 11-синфлари ишлайди.

Ўқитиш бу синфларда кундузги соатларда ўтказилади.

Ўқитиш даври меҳнат стажига кириди.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширилади: билим юрти директори номига арива, маълумоти тўғри сидаги ҳужжат (асли), турар жойидан справка, таржиман ҳоли, 286-формадаги медицина справкиси, 3х3 см. катталидаги 6 донга фотосурат, ҳарактеристика, халқ депутатлари област совети ижроия комитети савдо бошқармасидан ёки халқ депутатлари шаҳар совети ижроия комитети савдо бўлиминдан йўлланма.

Билим юртининг адреси: 700173, Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, Амак Икомор району, Бобир кўчаси, 3-уй. (4, 9-трамвайларнинг «Чўпон» оёни, 13, 70-автобусларнинг «Тез медицина ёрдами клиник касалхонаси» бенадлари), Телефон 78-44-30.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

7 ЯНВАРЬ — ЖУМА
Марказий телевидениенинг «Восток» программаси»

19.00 «Расмларда кўёш аниси бор». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Хоней бўйича халқлар учрашуви. «Филателия флайер» — СССР терма командаси, АНШ дан олиб кўрсатилади. 21.30 «Время». 22.05 «Бу янгидагина содир бўлган эди. С. В. Образцов ҳикоя қилишчи...». 22.55 «Дунё воқеалари». 23.10 Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси А. Михайлов раҳбарлигидаги симфония ва эстрада кўллари оркестрининг концерти.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.45 Теннис бўйича Европа командалари чемпионати. СССР — Австрия терма командалари. В. И. Ленин номили Марказий — стадионнинг Кичик спорт майдонидан олиб кўрсатилади. 19.30 «Инособҳатчилар клуби». 20.30 «Тунингиз халқлар йўли». 20.45 «Ишчи-кичиноилар». 20.45 «Ишчи-кичиноилар» телевизион фестивалари саҳифаларида. 21.30 «Время». 22.05 «Одний муъжиза». Телевизион бадний фильм. 1- ва 2-сериялар.

Ўзбекистон телевидениенинг программалари

18.00 «Тенгдош». Болалар ва ўсмирлар учун Бутуниттифоқ фан, техника ва ишлаб чиқариш ҳафталигига бағишланган кўрсатув (рус). 18.35 «Галла-ризу-рузамиз». 18.50 Телевизион театр. А. Толстой. «Рус характер». Ёзувчи туғилган кунининг 100 йиллигига. 19.30 «Ахборот» (рус). 19.45 «Ешлик» студия кўрсатди. «Бахс». Ахлоқий-этик мавзуда кўрсатув. 20.30 «Ахборот». 20.50 Лирин концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Дунё воқеалари». Кўрсатувни юнодраматург Ф. Музаенов олиб боради. 23.45 Янгиликлар.

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 Сирдан ўқиётган студентлар учун. Чизма геометрия. 19.00 Болалар учун фильм-концерт. «Ситуденлар». 19.15 Абитуриентлар учун. Она тили. 19.45 «Кўчманчи кўшлар умумида». Телефильм. 20.